

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Novo Goražde
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV060-23

Banja Luka, 17.10.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	5
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	11
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici.....	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	13
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	16
	6.1.4. Neto finansiranje.....	16
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	17
	6.2. Bilans uspjeha	17
	6.2.1. Prihodi.....	17
	6.2.2. Rashodi.....	18
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	18
	6.3. Bilans stanja.....	18
	6.3.1. Aktiva.....	18
	6.3.2. Pasiva.....	21
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	23
	6.4. Bilans novčanih tokova	23
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	23
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	23
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Opštine Novo Goražde koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Novo Goražde istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Prilikom sačinjavanja Konsolidovanog finansijskog izvještaja, Opština Novo Goražde nije eliminisala pozicije kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja i kratkoročnih obaveza i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti u iznosu od 1.828.268 KM shodno članu 122. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Takođe, pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2022. godinu nije izvršena konsolidacija kontrolisanih entiteta uključivanjem neto imovine/kapitala Javnog komunalnog preduzeća „Novo Goražde“ Novo Goražde i Javne zdravstvene ustanove “Dom zdravlja“ Novo Goražde, kako je definisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u višem iznosu za 21.736 KM, kao i rashodi za ostale usluge prevoza u iznosu za 17.993 KM, a izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata su iskazani u manjem iznosu za 21.736 KM i subvencije u iznosu za 17.993 KM, jer navedeni rashodi nisu klasifikovani u skladu sa članom 92. stav (3) i (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Grantovi su precijenjeni, a rashodi za stručne usluge potcijenjeni u iznosu od 15.367 KM, jer su u okviru grantova evidentirane arheološke i geodetske usluge i radovi, što nije u skladu

sa članom 95. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1.2. i 6.3.2.2. ovog Izvještaja:

Prihodi obračunskog karaktera su precijenjeni, a rezerve potcijenjene za iznos od 26.618 KM, jer je stan u vlasništvu Opštine evidentiran u okviru prihoda po osnovu usklađivanja vrijednosti proizvedene stalne imovine na teret rezervi, što nije u skladu sa članom 87. stav (1) i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u iznosu od 699.206 KM, potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana u iznosu od 69.748 KM i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 713.117 KM su precijenjeni, a potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 1.574 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja u iznosu od 54.263 KM potcijenjeni, jer nisu evidentirani u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosu).

Potcijenjena su ostala kratkoročna razgraničenja i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 56.286 KM, jer naplata potraživanja u toku 2022. godine nije evidentirana shodno članu 69. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Akcije i učešća u kapitalu su potcijenjeni u iznosu od 6.000 KM, jer Opština Novo Goražde nije iskazala učešće u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga u Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad, Javnoj ustanovi Narodna biblioteka i u Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji d.o.o. Sarajevo. Navedeno nije u skladu sa članom 61. stav (1) i (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.1. ovog Izvještaja:

Kratkoročne finansijske obaveze su potcijenjene, a dugoročne obaveze po zajmovima precijenjene u iznosu od 190.666 KM, jer dio dugoročnih obaveza po zajmovima primljenim od banaka sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije prenesen na obaveze po zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. ovog Izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje Opštine Novo Goražde ne sadrže dodatne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i prema zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Novo Goražde za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Novo Goražde za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim

važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Novo Goražde za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Novo Goražde za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Skupština opštine Novo Goražde je donijela Odluku o utvrđivanju prava na novčanu naknadu za predsjednika i potpredsjednika Skupštine, koji nisu zasnovali radni odnos, što nije u skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi i sa članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Novo Goražde obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Novo Goražde.

Banja Luka, 17.10.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine, transakcije koje su identifikovane kao predmet eliminacije, eliminišu u cjelosti iz konsolidovanog izvještaja, kao i da se vrši konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici u skladu sa članom 122. i 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 2) klasifikovanje rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga i grantova vrši u skladu sa članom 92. stav (3) i (6) i 95. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) priznavanje prihoda obračunskog karaktera, dugoročnih plasmana po osnovu uloga Opštine u javnim ustanovama čiji je osnivač, ostalih kratkoročnih razgraničenja i rezervi vrši u skladu sa članom 61. stav (1) i (4), 69. stav (4), 87. stav (1) i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i da se iskazani i ugovoreni (upisani) ulogi Opštine međusobno usklade,
- 4) obračunski prihodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos),
- 5) dugoročne obaveze po zajmovima reklasifikuju na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dopijevaju na naplatu do godinu dana reklasifikuju u skladu sa članom 73. i 77. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 6) na pozicijama vanbilansne aktive i vanbilansne pasive vrši evidentiranje datih sredstava obezbjeđenja po dugoročnim kreditima u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 7) Bilans novčanih tokova sastavlja u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 22. i 25),
- 8) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i oprema i MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 1) naknade funkcionerima Opštine, koji nisu u radnom odnosu obračunavaju u skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi i članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o trezoru,
- Odluka o izvršenju Rebalansa budžeta Opštine Novo Goražde za 2022. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o radu,
- Zakon o porezu na dohodak (glava I-IV, VI, X i XII)
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o uređenju prostora i građenju (član 73-82 i 191),
- Zakon o vodama (član 188-195),
- Zakon o šumama (član 89),
- Zakon o javnim putevima,
- Zakon o koncesijama (član 32),
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima (član 6-12, 20-25 i 41),
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Novo Goražde,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske,
- Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Novo Goražde (u daljem tekstu: Opština) je smještena u istočnom dijelu Republike Srpske na površini od 123 km². Na području Opštine, prema posljednjem popisu stanovništva (iz 2013. godine) živi oko 3.117 stanovnika u 61 naseljenom mjestu, odnosno pet mjesnih zajednica.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti propisane Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16, 36/19 i 61/21), kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik. Skupština opštine, koju čine 13 odbornika, je organ odlučivanja i kreiranja politike, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/21) Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Pod nadležnošću Opštine su budžetski korisnici - javne ustanove (u daljem tekstu: JU) Centar za socijalni rad Novo Goražde i Opštinska turistička organizacija „Novo Goražde“ (u daljem tekstu: Opštinska turistička organizacija), a JU Narodna biblioteka „Božidar Goraždanin“ Novo Goražde (u daljem tekstu: JU Narodna biblioteka) je finansirana iz budžeta opštine u dijelu materijalnih troškova i nabavke opreme. Finansijski izvještaji ovih budžetskih korisnika su konsolidovani u finansijskom izvještaju Opštine i glavna knjiga je sastavni dio glavne knjige trezora Opštine.

Pod kontrolom Opštine se nalaze i Javno komunalno preduzeće „Novo Goražde“ Novo Goražde (u daljem tekstu: JKP Novo Goražde) i JZU Dom zdravlja Novo Goražde.

Finansijske transakcije su u Glavnoj knjizi trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT) evidentirane na računovodstvenom fondu 01 (opšti fond).

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2022. godine Opština nije imala primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju Opštine za 2019. godinu i sačinila Izvještaj u kojem su date 22 preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti (od čega su 15 za finansijske izvještaje i sedam za usklađenost).

Opština je u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14), dostavila Glavnoj službi za reviziju javnog sektora Republike Srpske odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju.

Od ukupnog broja preporuka 13 preporuka je provedeno, a devet preporuka nije provedeno.

Od 15 preporuka datih za finansijske izvještaje, preporuke koje su se odnosile na eliminaciju transakcija i uključivanje u Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine finansijskih izvještaja kontrolisanih entiteta shodno članu 122. i 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6. izvještaja), evidentiranje rashoda, obračunskih prihoda i obaveza po kreditima u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (tačke 6.1.2.1, 6.2.1.2. i 6.3.2.1. izvještaja), evidentiranje

potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi (tačke 6.1.2.2, 6.3.1.1. i 6.3.2.1. izvještaja), iskazivanje učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga i vanbilansne evidencije u skladu sa članom 61. stav (4) i 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (tačke 6.3.2.1. i 6.7. izvještaja), utvrđivanje ukupne vrijednosti vodovodnog sistema Ustiprača u saradnji sa komunalnim preduzećem i evidentiranje u poslovnim knjigama, vršenje procjena završenosti investicija u toku i njihovo aktiviranje, sastavljanje Izvještaja o novčanim tokovima u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 18, 22. i 26 - tačka 6.4. izvještaja) i odovarajuća objelodanjivanja u Napomenama uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika (tačka 6.7. izvještaja), nisu provedene.

Preporuke koje se odnose na usklađenost su provedene.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine su definisani postojećim internim aktima (Statut, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u opštinskoj upravi Opštine Novo Goražde, Odluka o osnivanju Opštinske uprave Opštine Novo Goražde, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima iz 2021. godine, Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Novo Goražde, Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u opštinskoj upravi opštine Novo Goražde i ostali).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Novo Goražde sistematizovana su 24 radna mjesta sa 25 izvršilaca. Na dan 31.12.2022. godine u Opštinskoj upravi u radnom odnosu je bilo 26 izvršilaca, od kojih su dva imenovana lica - funkcionera, 15 službenika i pet namještenika. Na neodređeno vrijeme je zaposleno 20 izvršilaca, četiri na određeno vrijeme, a u 2022. godine radni odnos je zasnovao jedan izvršilac.

Skupština opštine je za predsjednika i potpredsjednika Skupštine Opštine, izabrane iz reda odbornika i koji nisu u statusu zaposlenih lica, donijela Odluku o utvrđivanju prava na novčanu naknadu u visini jedne i po prosječne plate isplaćene u Opštinskoj upravi Opštine u prethodnoj godini, što nije u skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi prema kojem se odbornički dodatak utvrđuje u visini do 50% prosječne neto plate isplaćene u opštinskoj upravi za prethodnu godinu, ne uključujući plate funkcionera, ukoliko odbornik ima pravo na odbornički dodatak. Takođe, navedena odluka o naknadi funkcionerima koji nisu u radnom odnosu nije u skladu sa članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 96/05 i 98/13), prema kojem funkcioner svoju dužnost obavlja sa statusom zaposlenog lica po osnovu rješenja o radu na mandatni period, a izuzetno, navedeni funkcioneri mogu obavljati svoju funkciju volonterski, ukoliko je to predviđeno statutom opštine.

U JU Centar za socijalni rad Novo Goražde na dan 31.12.2022. godine su zaposlena dva izvršioca, od čega su jedan na mandatni period i jedan na neodređeno vrijeme, a u Opštinskoj turističkoj organizaciji zaposlen je jedan izvršilac u statusu imenovanog lica na mandatni period.

Shodno odredbama člana 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16), Opština je imenovala odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Sačinjeni su polugodišnji i godišnji izvještaji za 2022. godinu, izjava o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2023. godinu i plan rada za 2023. godinu. U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni

glasnik Republike Srpske”, broj 1/22) sačinjen je godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Takođe, u toku 2021. godine popisani su poslovni procesi i procijenjeni rizici, sačinjeni mapa poslovnih procesa i registar rizika kako je definisano članom 8. stav (2) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i članom 22. tačka 5) i 6) Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17).

U skladu sa Odlukom o vršenju redovnog godišnjeg popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2022. godine i imenovanju popisnih komisija, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza u Opštinskoj upravi Novo Goražde.

Revizijskim ispitivanjem provođenja istog nisu utvrđene neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21).

Prema naprijed navedenom i pod tačkom 6. izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se naknade funkcionerima Opštine, koji nisu u radnom odnosu utvrđuju u skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi i članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2022. godinu sa izmjenama i dopunama planirano je ukupno 48 postupaka javnih nabavki vrijednosti od 888.842 KM bez PDV-a, od čega su nabavke roba (106.027 KM), usluga (115.886 KM) i radova (666.929 KM).

U toku 2022. godine provedeno je 40 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 608.860 KM bez PDV-a, putem jednog otvorenog postupka (324.539 KM), šest postupaka upućivanjem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda (167.714 KM) i 33 postupka putem direktnih sporazuma (116.607 KM). Nabavke se najvećim dijelom odnose na izvođenje radova na izgradnji Kulturno-omladinskog centra u Novom Goraždu - III faza (324.539 KM), izvođenje radova na održavanju lokalnih puteva (62.230 KM) i nabavku materijala i izvođenje radova na izgradnji kanalizacione mreže u naselju Sopotnica i Surduk.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je pet postupaka nabavki vrijednosti 382.185 KM (bez PDV-a) i to tri direktna sporazuma postupka (15.880 KM), jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda (41.765 KM), kao i jedan otvoreni postupak (324.540 KM), ili 63% od vrijednosti provedenih postupaka.

Kod revizijom obuhvaćenih nabavki nisu utvrđena odstupanja u primjeni odredbi Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžet Opštine Novo Goražde nije usvojen do kraja 2021. godine i načelnik Opštine je u skladu sa članom 38. stav (2) navedenog zakona donio Zaključak o privremenom finansiranju Opštine za period 01.01. do 31.03.2022. godine („Službeni glasnik Opštine Novo Goražde“, broj 13/21).

Skupština opštine Novo Goražde je 31.03.2022. godine donijela Odluku o usvajanju Plana budžeta opštine Novo Goražde za 2022. godinu u iznosu od 2.557.774 KM („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 5/22).

Rebalans budžeta Opštine Novo Goražde za 2022. godinu je usvojen dana 16.12.2022. godine („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 20/22) u iznosu od 2.743.529 KM. Navedeni iznos je raspoređen na rashode za lična primanja (679.205 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (580.030 KM), rashode finansiranja (92.800 KM), subvencije (10.000 KM), grantove (270.800 KM), doznake građanima (246.000 KM), transfere između različitih jedinica vlasti (500 KM), budžetsku rezervu (45.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (506.194 KM), izdatke za otplatu dugova (200.000 KM) i ostale izdatke (113.000 KM). Prihodi su planirani u iznosu od 2.493.529 KM, ostali primici (50.000 KM) i raspodjela suficita iz prethodnog perioda (namjenska sredstva iz ranijeg perioda) u iznosu od 200.000 KM.

Nakon Rebalansa budžeta doneseno je pet Rješenja o realokacijama u okviru i između potrošačkih jedinica u iznosu od 100.527 KM, u skladu sa Odlukom o izmjeni Odluke o izvršenju Budžeta Opštine Novo Goražde.

Opština je sačinila Plan izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda shodno članu 30. Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 94/15 i 62/18).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovane finansijske izvještaje koji obuhvataju Opštinsku upravu, JU Centar za socijalni rad Novo Goražde, Opštinsku turističku organizaciju i JU Narodnu biblioteku Novo Goražde na obrascima propisanim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/17 i 17/22).

Pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2022. godinu nije izvršena eliminacija pozicija kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja i kratkoročnih obaveza i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti u skladu sa članom 122. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/17 i 118/18 - tačke 6.3.1.1. i 6.3.2.1. izvještaja) i nije izvršena konsolidacija kontrolisanih entiteta uključivanjem neto imovine/kapitala JKP Novo Goražde i JZU Dom zdravlja Novo Goražde, kako je definisano članom 123. navedenog pravilnika (tačke 6.3.1.2. i 6.3.2.2. izvještaja).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine, transakcije koje su identifikovane kao predmet eliminacije, eliminišu u cjelosti iz konsolidovanog izvještaja, kao i da se vrši konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici u skladu sa članom 122. i 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za 2022. godinu iskazano je u obrascu PIB 01 – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 – opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB 01) i obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascima PIB 01 i PIF za period 01.01-31.12.2022. godine iskazani su budžetski prihodi, primici u iznosu od 2.522.509 KM, budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 2.394.299 KM i pozitivna razlika u finansiranju u iznosu od 128.210 KM.

Izvršenje budžetskih sredstava na fondu 01 u odnosu na Rebalans budžeta je 92%, a budžetskih rashoda i izdataka je 87%.

Skupština Opštine je 17.08.2023. godine usvojila Izvještaj o izvršenju Plana budžeta opštine Novo Goražde za period 01.01-31.12.2022. godine („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 10/23).

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici iskazani su u obrascu PIB 01 i PIF u iznosu od 2.522.509 KM, od čega su prihodi (osim obračunskih) u iznosu od 2.466.223 KM i primici u iznosu od 56.286 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 1.410.624 KM. Najvećim dijelom čine ih indirektni porezi (1.341.478 KM), porezi na lična primanja (25.562 KM) i porezi na imovinu (43.269 KM). Poreski prihodi su usaglašeni sa Ministarstvom finansija Republike Srpske.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 635.085 KM, a čine ih naknade po raznim osnovama (599.568 KM), prihodi od zakupa i rente (21.974 KM), administrativne naknade i takse (7.453 KM), komunalne naknade i takse (4.218 KM) i ostali neporeski prihodi (1.872 KM).

Prihodi od davanja u zakup objekta Opštine se najvećim dijelom odnose na izdavanje kancelarija u vlasništvu Opštine Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

Administrativne i komunalne naknade i takse se ostvaruju u skladu sa Odlukama o administrativnim i komunalnim taksama i Tarifama komunalnih i opštinskih i administrativnih opštinskih taksi i naknada.

Naknade po raznim osnovama se najvećim dijelom odnose na koncesionu naknadu za korištenje elektroenergetskih objekata (542.304 KM) uplaćenu od strane Mješovitog Holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ MP a.d. Trebinje, Zavisno preduzeće „Hidroelektrane na Drini“ a.d. Višegrad ostvarenu po osnovu Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21) i naknadu za korištenje prirodnih i drugih dobara od opšteg interesa (46.299 KM) uplaćenu od „Hidroinvest“ d.o.o. Rogatica za korištenje MHR „Ustiprača“ na rijeci Prača.

Skupština opštine je po osnovu namjenskih naknada usvojila programe/planove o utrošku namjenskih sredstava. Za 2022. godinu doneseni su Plan utroška sredstava od koncesione naknade, Program utroška sredstava prikupljenih od posebnih vodnih naknada, Program utroška sredstava od naknade za prodate šumske drvne sortimente, Program utroška sredstava prikupljenih po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i sredstava od zakupnine za zemljište u svojini Republike i Program obavljanja komunalne djelatnosti, sa područja opštine Novo Goražde.

Grantovi su iskazani u iznosu od 19.000 KM, a odnose se na tekuće grantove iz zemlje od Bošnjačke zajednice kulture „Preporod“ Sarajevo po ugovoru o namjenskom prenosu finansijskih sredstava (10.000 KM) i od Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (9.000 KM), za (su)finansiranje sanacije, rekonstrukcije i modernizacije lokalnih ulica.

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 401.514 KM, od čega se najvećim dijelom odnose na donatorska sredstva po Odluci Vlade Republike Srpske o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju prioritetnih projekata iz Programa javnih

investicija Republike Srpske za finansiranje iz Budžeta u 2021. godini, sa raspodjelom sredstava („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 101/21) za modernizaciju lokalnog puta Donja Sopotnica - Bogdanići (200.000 KM - tačka 6.3.1.2. izvještaja), sredstva od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene i izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave (80.497 KM) i za sufinsiranje projekta „Socio-ekonomska održivost i podrška stanovništvu Gornjedrinske regije 2019-2023 SELLS“ (24.650 KM) i sredstva Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za socijalna primanja, lične invalidnine i prevoz djece sa posebnim potrebama (88.463 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 56.286 KM i u cjelosti se odnose na ostale primitke, iskazane po osnovu naplaćenih potraživanja od Javne ustanove Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, po osnovu refundacije naknade plate za porodijsko odsustvo.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u obrascu PIB 01 i PIF u iznosu od 2.394.299 KM, a čine ih rashodi (osim obračunskih) u iznosu od 1.878.745 KM i izdaci u iznosu od 515.554 KM. Na pojedinim pozijama izvršenje budžeta je veće u odnosu na budžetski okvir i isto je pokriveno dozvoljenim preraspodjelama sredstava.

6.1.2.1. Rashodi

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih (725.866 KM), rashodi po osnovu korištenja roba i usluga (591.769 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (92.338 KM), subvencije (4.857 KM), grantovi (229.783 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (230.368 KM), rashodi po sudskim rješenjima (3.375 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (389 KM).

Rashodi za lična primanja odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (596.714 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (113.964 KM) i za otpremnine i jednokratne pomoći (15.188 KM).

Osnov za obračun plata i naknada zaposlenih u Opštinskoj upravi su Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 - Odluka Ustavnog suda Republike Srpske i 8/22) i Kolektivni ugovor kod poslodavca opštine Novo Goražde („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 6/17, 4/20, 6/21, 4/22, 6/22 i 21/22), a za funkcionere Odluka o visini plate funkcionera opštine Novo Goražde koji svoju dužnost obavljaju sa statusom zaposlenog lica („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 4/22) i Odluka o utvrđivanju prava na novčanu naknadu predsjedniku i potpredsjedniku SO-e Novo Goražde („Službeni glasnik Opštine Novo Goražde“, broj 4/22 i 8/22), što je objašnjeno u tački 3. izvještaja. Kolektivnim ugovorom o izmjenama Kolektivnog ugovora za zaposlene u opštinskoj upravi Novo Goražde, koji je stupio na snagu 03.05.2022. godine cijena rada je povećana sa 110 KM na 121 KM.

Osnov za obračun plate u JU Centar za socijalni rad Novo Goražde i u Opštinskoj turističkoj organizaciji Novo Goražde je Pravilnik o radu.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada se najvećim dijelom odnose na naknade za topli obrok (44.997 KM), regres (17.550 KM), za prevoz na posao i sa posla (11.510 KM) i pripadajuće poreze i doprinose (38.631 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći se najvećim dijelom odnose na jednokratnu novčanu pomoć zaposlenima u pojedinačnom iznosu od po 300 KM (14.262 KM) u svrhu obilježavanja novogodišnjih i božićnih praznika, obračunate na osnovu Kolektivnog ugovora o dopuni Kolektivnog ugovora kod poslodavca opštine Novo Goražde („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 21/22) i Odluke načelnika o isplati novčane pomoći radnicima

od 20.12.2022. godine. Navedeno nije u skladu sa članom 10. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, kojim su definisane isplate naknade dnevnica, prevoza, toplog obroka, regresa, otpremnina i slično. S obzirom da je u toku revizijskih aktivnosti potpisan Kolektivni ugovor kod poslodavca opštine Novo Goražde kojim su brisane odredbe o pravu na navedene naknade, za navedeno nije data preporuka.

Rashode po osnovu korištenja roba i usluga najvećim dijelom čine rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (61.888 KM), za režijski materijal (6.931 KM), za tekuće održavanje (162.326 KM), putovanja i smještaja (16.499 KM), za stručne usluge (60.432 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (61.026 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (222.054 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (9.210 KM), po osnovu utroška drveta i uglja (9.303 KM), za poštanske usluge (4.794 KM) i za ostale usluge prevoza (29.760 KM).

U okviru rashoda za ostale usluge prevoza su iskazane subvencije za prevoz učenika po osnovu Sporazuma o subvencionisanju sa prevoznikom „Titan“ d.o.o. Višegrad u iznosu od 17.993 KM, što nije u skladu sa članom 92. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Rashodi za režijski materijal se najvećim dijelom odnose na rashode za obrasce, papir, registratore, fascikle i omote (4.995 KM).

Rashodi za tekuće održavanje se odnose na održavanje objekata drumskog saobraćaja (sanacije i održavanja lokalnih puteva – 124.204 KM), za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada i opreme (23.656 KM) i prevoznih sredstava (14.466 KM). Usluge tekućeg održavanja objekata drumskog saobraćaja u toku 2022. godine najvećim dijelom su ugovarane putem provedenih postupaka javnih nabavki u iznosu od 35.480 KM sa Okac d.o.o. Goražde i angažovanjem JKP Novo Goražde a.d. Novo Goražde u iznosu od 41.765 KM.

U okviru rashoda održavanje objekata drumskog saobraćaja iskazani su izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata u iznosu od 21.736 KM, po osnovu Ugovora o izvođenju radova obnove i izgradnje infrastrukturnih objekata povratnika, potpisanog između Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, Opštine Novo Goražde i „Goražde putevi“ d.d. Goražde, što nije u skladu sa članom 92. stav 6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su najvećim dijelom su iskazani po osnovu utroška benzina i nafte (14.274 KM). Opština raspolaže sa četiri vlastita službena automobila.

Rashodi za stručne usluge se najvećim dijelom odnose na ostale stručne usluge (18.116 KM), izradu projektne dokumentacije (12.860 KM) i geodetsko-katastarske usluge (8.208 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine se odnose na rashode za usluge zimske službe (16.464 KM), kao i utroška električne rasvjete na javnim površinama (41.913 KM). Usluge zimskog održavanja lokalnih puteva su evidentirane po osnovu godišnjih ugovora sa preduzećem JKP Novo Goražde.

Ostali neklasifikovani rashodi se odnose na bruto naknade za rad van radnog odnosa (168.629 KM), rashode po osnovu reprezentacije (10.436 KM), organizacije prijema, manifestacija i poklona (7.164 KM), doprinose i takse na teret poslodavca (12.201 KM) i

ostale nepomenute rashode (23.281 KM). U okviru bruto naknada za rad van radnog odnosa iskazane su bruto naknade članovima upravnih i nadzornih odbora (12.493 KM), naknade skupštinskim odbornicima (125.508 KM), članovima komisija i radnih grupa (27.725 KM) i po osnovu ugovora o djelu (2.903 KM).

Bruto naknade skupštinskim odbornicima obračunate su u skladu sa Odlukom o utvrđivanju visine naknade odbornicima u Skupštini opštine Novo Goražde („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 18/15, 1/16 i 4/22) u visini od 400 KM.

Bruto naknade članovima upravnih i nadzornih odbora se odnose se na naknade članovima upravnih odbora javnih ustanova čiji je osnivač Opština (JU Narodna biblioteka, JU Centar za socijalni rad, JZU Dom zdravlja, kao i Opštinska turistička organizacija), na osnovu Odluke o izmjenama odluke o ustanovljenju i visini prava na naknadu članovima upravnih odbora javnih ustanova čiji je osnivač Opština iz 2022. godine, u pojedinačnim iznosima od 50 KM, odnosno 70 KM.

Bruto naknade članovima komisija i radnih grupa se najvećim dijelom odnose na naknade opštinskoj izbornoj komisiji (15.502 KM), stručnim komisijama JU Centar za socijalni rad (2.622 KM), odnosno nadzornim organima Opštinske uprave (2.884 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu od 92.338 KM i odnose se na kamate po dugoročnim kreditima.

Subvencije se odnose na dodjelu sredstava nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (za malinarstvo) na osnovu Odluke o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja u poljoprivredi u Opštini Novo Goražde za 2022. godinu. Navedenom odlukom su definisani uslovi za sticanje prava na posticajna sredstva za fizička i pravna lica, kojima su subvencije dodijeljene rješenjima Komisije za odabir korisnika sredstva.

Grantovi se u potpunosti odnose na grantove u zemlji i to tekuće (197.605 KM) i kapitalne grantove (32.178 KM).

Tekući grantovi se najvećim dijelom odnose na grantove dodijeljene sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (35.380 KM), organizacijama i udruženjima u oblasti zdravstva za sufinansiranje primarnog nivoa zdravstvene zaštite dodijeljene JZU Dom zdravlja Novo Goražde (80.000 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (12.960 KM), organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice i u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (24.481 KM) i ostale tekuće grantove neprofitnim subjektima (44.484 KM).

Tekući grantovi sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima su dodijeljeni sportskim klubovima i udruženjima na osnovu odluke načelnika Opštine i primjenom Odluke o finansiranju u oblasti sporta i fizičke kulture u Opštini Novo Goražde („Službeni glasnik Opštine Novo Goražde“, broj 4/22).

Ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose na sufinansiranje tekućeg rada Udruženja penzionera (8.000 KM), kao i Vatrogasnog društva (30.000 KM), na osnovu odluka načelnika Opštine o korišćenju sredstava budžeta.

Ostali kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose na obezbjeđenje uslova za zaposlenje po Ugovoru i Memorandumu sa Caritas, Švajcarska u realizaciji Projekta socioekonomske održivosti i podrške lokalnom stanovništvu Gornje-drinske regije (12.634 KM). U okviru ovih grantova evidentirane su arheološke i geodetske usluge i radovi u iznosu od 15.367 KM, što nije u skladu sa članom 95. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova se odnose na doznake građanima iz budžeta Opštine za razne vidove socijalnih davanja po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike

Srpske“, broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22), odnosno najvećim dijelom se odnose na tekuće isplate štíćenicima JU Centar za socijalni rad Novo Goražde za stalnu novčanu pomoć i dodatak za pomoć i njegu drugog lica i lične invalidnine (160.668 KM) i jednokratnu novčanu pomoć koja se isplaćuje štíćenicima ustanova socijalne zaštite (12.536 KM). Pored navedenih davanja, ove doznake se odnose i na tekuće pomoći učenicima i studentima (16.200 KM) dodijeljene na osnovu Odluke o stipendiranju studenta, kao i djece upisane u prvi razred u osnovnoj školi u Opštini, kao i ostale tekuće doznake građanima (13.968 KM) dodijeljene primjenom Pravilnika o odobravanju tekućih pomoći pojedincima („Službeni glasnik opštine Novo Goražde“, broj 2/19).

Rashodi po sudskim rješenjima se odnose na rashode za isplate glavnice i kamata po sudskim presudama.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga klasifikuju u skladu sa članom 92. stav (3) i (6) i 95. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 515.554 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (298.818 KM), izdatke za otplatu dugova (198.068 KM) i ostale izdatke (18.668 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (73.557 KM), izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (183.176 KM) i izdatke za nabavku postrojenja i opreme (42.085 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata se najvećim dijelom odnose na izgradnju Kulturno-omladinskog centra u Novom Goraždu - II faza (43.971 KM) i radove na izgradnji kanalizacione mreže u naseljenim mjestima Sopotnica i Surduk na osnovu ugovora sa Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice, Fondom za povratak i JKP Novo Goražde (10.000 KM).

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata se najvećim dijelom odnose na ulaganja u putnu infrastrukturu za modernizaciju lokalnog puta Donja Sopotnica-Bogdanići, a u okviru izdataka za nabavku postrojenja i opreme najveća dio je iskazan po osnovu nabavke službenog motornog vozila (34.500 KM).

Izdaci za otplatu dugova su iskazani po osnovu otplate glavnice primljenih zajmova u zemlji (190.666 KM) i otplate dugova prema drugim jedinicama vlasti prema Ministarstvu finansija, Kancelariji za koordinaciju projekata Svjetske banke za saniranje vodovodnog sistema (7.402 KM - tačka 6.3.2.1. izvještaja).

Ostali izdaci se odnose na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazane najvećim dijelom po osnovu refundacija naknade plate za porodijsko odsustvo.

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 i PIF iskazan je budžetski rezultat (suficit) u iznosu od 288.660 KM, kao razlika između bruto budžetskog suficita (587.478 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu (298.818 KM). Iskazani suficit rezultat je razlike između budžetskih prihoda (2.466.223 KM) i budžetskih rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu (2.177.563 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje iskazano je u iznosu od 160.450 KM kao razlika neto zaduživanja u negativnom iznosu od 198.068 KM i ostalih neto primitaka u iznosu od 37.618 KM.

6.1.4.1. Neto zaduživanje

Neto zaduživanje u obrasu PIB 01 i u obrascu PIF je iskazano u iznosu od 198.068 KM, po osnovu izdataka za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji.

6.1.4.2. Ostali neto primici

Ostali neto primici su iskazani u iznosu od 37.618 KM i predstavljaju razliku ostalih primitaka (56.286 KM) i ostalih izdataka (18.668 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju iskazana je u iznosu od 128.210 KM, a odnosi se na razliku između iskazanih budžetskih sredstava u iznosu od 2.522.509 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 2.394.299 KM, odnosno čini je suficit u iznosu od 288.660 i neto finansiranje u iznosu od 160.450 KM.

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

Izvršenje budžeta Opštine u 2022. godini iskazano je u cjelosti na fondu 01 (obrazloženo u tački 6.1. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

Prihode i rashode iskazane u Bilansu uspjeha čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 2.570.295 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između različitih jedinica vlasti (za koja su objašnjenja navedena u tački 6.1.1. ovog izvještaja), kao i prihode obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Budžetski prihodi su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 2.466.223 KM i obrazloženi su pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja u okviru poreskih i neporeskih prihoda, grantova i transfera između različitih jedinica vlasti.

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 104.072 KM, a odnose se na prihode obračunskog karaktera (35.623 KM) i prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa iskazane u iznosu od 68.449 KM.

Prihodi obračunskog karaktera se najvećim dijelom odnose na prihode po osnovu usklađivanja vrijednosti proizvedene stalne imovine (26.618 KM), greškom isknjiženog stana u ranijem periodu, koji je u vlasništvu Opštine (tačka 6.3.2.2. izvještaja). Korekcijom greške iz ranijeg perioda, stan je dva puta evidentiran i to na teret rezervi i u korist prihoda obračunskog karaktera, zbog čega su rezerve potcijenjene, a prihodi obračunskog karaktera precijenjeni u iznosu od 26.618 KM (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa su iskazani po osnovu Izvještaja iz jedinstvene poreske evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i doprinosima za period 01.01-31.12.2022. godine Poreske uprave Republike Srpske.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se priznavanje prihoda obračunskog karaktera vrši u skladu sa članom 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 2.526.692 KM, po osnovu budžetskih rashoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 1.878.745 KM i rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 647.947 KM.

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Budžetski rashodi su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 1.878.745 KM i obrazloženi su pod tačkom 6.1.2.1. ovog izvještaja u okviru tekućih rashoda i transfera između različitih jedinica vlasti.

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu amortizacije (385.829 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (262.018 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine su po nalazu revizije manje iskazani u iznosu od 54.263 KM, po osnovu rashoda od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja neevidentiranih na osnovu evidencija Poreske uprave Republike Srpske (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Rashodi po osnovu amortizacije su evidentirani na osnovu obračunate amortizacije zgrada i objekata (374.068 KM) i opreme (11.761 KM) primjenom amortizacionih stopa propisanih Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Ostali rashodi obračunskog karaktera odnose se na gubitke po osnovu rashodovanja imovine, isknižavanjem neto knjigovodstvene vrijednosti devastiranog objekta i opreme na lokaciji Trovrh (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat u Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2022. godine iskazan je u iznosu od 43.603 KM, a po nalazu revizije potcijenjen je za 59.145 KM, zbog više iskazanih prihoda obračunskog karaktera i manje iskazanih tekućih rashoda (tačke 6.1.2.1. i 6.2.1.2. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

U Bilansu stanja Opštine na dan 31.12.2022. godine, iskazana je ukupna aktiva u iznosu od 20.563.686 KM bruto vrijednosti, 4.896.073 KM ispravke vrijednosti i 15.667.613 KM neto vrijednosti, koju čine poslovna aktiva i vanbilansna aktiva. Ukupna pasiva Opštine iskazana je i u iznosu od 15.667.613 KM, a čine ju poslovna pasiva i vanbilansna pasiva.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2022. godine iskazana je u bruto iznosu od 20.522.626 KM, 4.896.073 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti od 15.626.553 KM, a čine je tekuća imovina i stalna imovina. Po nalazu revizije poslovna aktiva je precijenjena u iznosu od 2.517.626 KM, zbog manje iskazane kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja i više iskazane dugoročne finansijske imovine i razgraničenja i nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (tačke 6.3.1.1. i 6.3.1.2. izvještaja).

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u bruto vrijednosti (3.450.797 KM), ispravke vrijednosti u negativnom iznosu (5.686 KM) i neto vrijednosti (3.456.483 KM) i čine je kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja, dugoročna finansijska imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 431.985 KM i odnose se na sredstva na transakcionim računima (427.729 KM) i sredstva u blagajni (4.256 KM).

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 31.500 KM i odnose se na kratkoročne zajmove date fizičkom licu i pravnim subjektima u ranijem periodu, za koje nije izvršena korekcija vrijednosti u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 1.020.671 KM (bruto vrijednost u iznosu od 1.013.226 KM i ispravka vrijednosti u negativnom iznosu od 7.445 KM), a čine ih potraživanja od zaposlenih (1.800 KM), za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (770.645 KM), potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana (73.679 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (174.547 KM).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana u bruto vrijednosti od 736.846 KM i ispravke vrijednosti u negativnom iznosu od 33.799 KM), kao i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene poreske evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i doprinosima za period 01.01-31.12.2022. godine Poreske uprave Republike.

Revizijom je utvrđeno da su precijenjena potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u iznosu od 699.206 KM (bruto vrijednost je iskazana više za 491.471 KM, a ispravka vrijednosti je iskazana manje za 207.736 KM), potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana, u iznosu od 69.748 KM i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 713.117 KM, a potcijenjena potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja u iznosu od 1.574 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja u iznosu od 54.263 KM, jer evidentiranja nastalih i naplaćenih poreskih i neporeskih potraživanja u ranijem periodu (dugoročna, kratkoročna i dio dugoročnih potraživanja koji na naplatu dospijevaju u periodu do godinu dana) i korekcija dospjelih nenaplaćenih potraživanja nisu izvršena u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi - „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 116/13).

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 196.927 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 22.380 KM i neto vrijednosti u iznosu od 174.547 KM, a u najvećem dijelu odnose se na potraživanja od Ministarstva uprave i lokalne samouprave (45.030 KM) za transfer po odlukama o isplati sredstava nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave i od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za socijalna davanja (8.892 KM).

Ostala kratkoročna razgraničenja su iskazana u bruto i neto negativnom iznosu od 56.286 KM, a odnose na kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske. Naplata navedenih potraživanja u toku 2022. godine nije evidentirana odobravanjem ostalih kratkoročnih razgraničenja, a prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja ista su prenesena u negativnom iznosu, tako da su u konsolidovanom bilansu stanja potcijenjena ostala kratkoročna razgraničenja i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 56.286 KM, što nije u skladu sa članom 69. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti su iskazana u neto iznosu od 2.028.613 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Ministarstva finansija Republike Srpske (200.000 KM) iz Programa javnih investicija za modernizaciju lokalnog puta Donja Sopotnica - Bogdanići i sredstva u iznosu od 1.828.268 KM koja su u ranijem periodu prenesena sa računa za posebne namjene (potopljeno

zemljište) na jedinstven račun trezora. Po osnovu namjenskih sredstava precijenjena su kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti, kao i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti, jer prilikom sačinjavanja konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine navedene pozicije nisu bile predmet eliminacije, a kako je propisano članom 122. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **obračunski prihodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi),**
- **klasifikacija ostalih kratkoročnih razgraničenja vrši u skladu sa članom 69. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u bruto iznosu od 17.071.829 KM, ispravke vrijednosti u iznosu od 4.901.759 KM i neto vrijednosti u iznosu od 12.170.070 KM. Odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u bruto i neto iznosu od 10.450 KM, a odnosi se dugoročne plasmane.

Dugoročni plasmani su iskazani po osnovu akcija i učešća u kapitalu u drugim entitetima javnog sektora koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine, odnosno u JZU Dom zdravlja Novo Goražde (2.000 KM), Opštinske turističke organizacije (3.450 KM) i kontrolisanog entiteta JKP „Novo Goražde“ a.d. Novo Goražde (5.000 KM), u kojim Opština ima učešće u kapitalu od 100%.

Opština nije izvršila evidenciju u okviru dugoročnih plasmana po osnovu uloga Opštine u kontrolisanim entitetima čiji je osnivač i to za JU Centar za socijalni rad (2.000 KM), JU Narodna biblioteka (2.000 KM) u kojima Opština ima učešće u kapitalu od 100%, kao i u Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji d.o.o. Sarajevo (SERDA) u iznosu od 2.000 KM, dok u Opštinskoj turističkoj organizaciji iskazani ulog nije usklađen sa ugovorenim (upisanim) ulogom. Navedeno nije u skladu sa članom 61. stav (1) i (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u neto iznosu od 12.159.620 KM (bruto iznos od 17.061.379 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 4.901.759 KM), a najvećim dijelom se odnosi na neto vrijednost proizvedene stalne imovine (7.521.780 KM), neproizvedene stalne imovine (2.611.150 KM) i nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi (2.026.660 KM).

Proizvedena stalna imovina se odnosi na neto vrijednosti zgrada, saobraćajnih, vodovodnih i drugih objekata (7.325.737 KM), postrojenja i opreme (110.696 KM) i investicione imovine (85.347 KM).

Neto vrijednost zgrada i objekata (110.696 KM) najvećim dijelom čine saobraćajni objekti (2.390.273 KM), stambeni (2.231.715 KM) i poslovni objekti i prostori (2.060.570 KM).

Postrojenja i oprema neto vrijednosti se najvećim dijelom odnose na opremu za obrazovanje (50.991 KM), prevozna sredstva (41.463 KM), komunikacionu i računarsku opremu (10.502 KM) i rashladnu i zaštitnu opremu (16.072 KM).

Neproizvedenu stalnu imovinu čini vrijednost zemljišta (1.703.920 KM), koje se odnosi na ostalo građevinsko zemljište (938.315 KM) i ostalo zemljište sa pripadajućom vodenom površinom (765.605 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi se najvećim dijelom odnosi na ostale objekte u pripremi (1.258.191 KM) i poslovne objekte i prostore u pripremi (621.224 KM).

U toku 2022. godine vrijednost stalne imovine je smanjena u ukupnom iznosu od 123.558 KM. Opština je u toku 2022. godine uvođenjem nove pomoćne evidencije stalnih sredstva izvršila reklasifikacije određenih kategorija stalnih sredstava, od kojih se najjačajnije odnose na formiranje vrijednosti šuma prenosom sa zemljišta (922.895 KM), prenos vrijednosti trotoara na saobraćajne objekte (244.708 KM) i evidentiranje investicione imovine po osnovu poslovnih kancelarija izdatih u zakup u ranijem periodu sa poslovnih objekata i prostora (85.347 KM) u skladu sa MRS-JS 16 - Investiciona imovina.

Povećanja stalne imovine iz sredstava budžeta se odnose na ulaganja u putnu infrastrukturu (295.068 KM) i nabavku službenog motornog vozila (34.500 KM).

Smanjenja nefinansijske imovine se najvećim dijelom odnose na smanjenje po osnovu obračunate amortizacije (385.829 KM), isknjižavanje nematerijalne neproizvedene imovina (103.639 KM) i isknjižavanje devastiranog objekta i opreme na lokaciji Trovrh (262.018 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi najvećim dijelom odnosi se na izgradnju sportsko-rekreativnog centra „Kopači“ (718.311 KM) i Kulturno-omladinskog centra (451.109 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se dugoročni plasmani po osnovu uloga Opštine u javnim ustanovama čiji je osnivač priznaju u skladu sa članom 61. stav (1) i (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i da se iskazani i ugovoreni (upisani) ulozi međusobno usklade.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine je na dan 31.12.2022. godine iskazana u iznosu od 15.626.553 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja i vlastite izvore. Po nalazu revizije poslovna pasiva je precijenjena u iznosu od 2.517.626 KM, zbog manje iskazanih obaveza i razgraničenja, više iskazanih rezervi i manje iskazanog finansijskog rezultata (tačke 6.3.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja).

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 4.295.879 KM po osnovu kratkoročnih obaveza i razgraničenja i dugoročnih obaveza i razgraničenja.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 2.753.881 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (16.090 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (546.784 KM), obaveze iz poslovanja (169.415 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (11.439 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (75.909 KM), ostale kratkoročne obaveze (23.893 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (1.910.351 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana, a iskazane su po osnovu Ugovora o namjenskom kreditu za sanaciju vodovodnog sistema sa Vladom Republike Srpske - Ministarstvo finansija u okviru Projekta Svjetske banke za rekonstrukciju i obnovu Republike Srpske iz 2001. godine, odnosno na obaveze po dugoročnim kreditima primljenim od banaka, i to po Ugovoru o dugoročnom kreditu sa Novom bankom a.d. Banja Luka za refinansiranje neisplaćenog dugoročnog kredita i sa NLB Bankom a.d. Banja Luka po Sporazumu o načinu izmirenja duga po dugoročnom kreditu, oba zaključena u 2017. godini.

Po nalazu revizije kratkoročne finansijske obaveze su potcijenjene, a dugoročne obaveze po zajmovima precijenjene u iznosu od 190.666 KM, jer dio dugoročnih obaveza po zajmovima primljenim od banaka sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije prenesen na obaveze po zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika za decembar 2022. godine.

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga (139.157 KM) i prema fizičkim licima (30.257 KM).

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite se najvećim dijelom odnose na obaveze za doznake na ime socijalne zaštite.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcije unutar iste jedinice vlasti se najvećim dijelom odnose na obaveze za sredstva u iznosu od 1.828.268 KM koja su u ranijem periodu, prenesena sa računa za posebne namjene (potopljeno zemljište) na jedinstven račun trezora (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Do 28.02.2023. godine izmirene su ukupno iskazane kratkoročne obaveze iz 2022. godine u iznosu od 182.058 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 1.541.998 KM i odnose se na dugoročne obaveze po zajmovima (1.465.750 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (76.248 KM).

Dugoročne obaveze po zajmovima se odnose na obaveze za glavnice dugoročnih kredita sa Novom bankom a.d. Banja Luka i sa NLB Bankom a.d. Banja Luka iz 2017. godine, koje su po nalazu revizije precijenjene u iznosu od 190.666 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazani po ugovorima sa Vladom Republike Srpske - Ministarstvo finansija, a odnose se na obaveze po projektima sa ino kreditorima iz 2001 godine.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se dugoročne obaveze po zajmovima reklasifikuju na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana u skladu sa članom 73. i 77. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 11.330.674 KM, a odnose se na trajne izvore sredstava (3.908.980 KM), rezerve iskazane u negativnom iznosu od 26.618 KM, finansijski rezultat ranijih godina (7.404.709 KM) i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 43.603 KM.

Trajni izvori sredstava se odnose na vrijednost imovine koja ne podliježe obračunu amortizacije, utvrđene u ranijim obračunskim periodima.

Rezerve su iskazane u iznosu od 26.618 KM po osnovu uknjižavanja vrijednosti stana u vlasništvu Opštine, ranije greškom isknjiženog (tačka 6.2.1.2. izvještaja) iz knjigovodstvene evidencije. Korekcijom greške iz ranijeg perioda, stan je dva puta evidentiran i to na teret rezervi i na prihode obračunskog karaktera, po kojem osnovu su rezerve potcijenjene, a prihodi obračunskog karaktera precijenjeni u iznosu od 26.618 KM (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Finansijski rezultat ranijih godina se najvećim dijelom odnosi na vrijednost nefinansijske imovine prenesene sa trajnih izvora prema ranije važećim propisima i prenosa finansijskog rezultata tekuće godine. U toku 2022. godine povećan je u iznosu od 115.393 KM po osnovu prenosa pozitivnog finansijskog rezultata iz 2021. godine, korigovan za iznos od 43.140 KM korekcijom grešaka iz ranijeg perioda.

Finansijski rezultat tekuće godine je iskazan u iznosu od 43.603 KM i predstavlja razliku između prihoda (2.570.295 KM) i rashoda (2.526.692 KM) iskazanih u Bilansu uspjeha, a po nalazu revizije potcijenjen je za 59.145 KM, zbog više iskazanih prihoda obračunskog karaktera i manje iskazanih tekućih rashoda (tačke 6.1.2.1. i 6.2.1.2. izvještaja)

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se priznavanje rezervi vrši u skladu sa članom 87. stav (1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive Opštine sa stanjem na dan 31.12.2022. godine su iskazane u iznosu od 41.060 KM i odnose se na primljene garancije od dobavljača za dobro izvršenje posla.

U vanbilansnoj evidenciji nisu iskazani dati instrumenti obezbjeđenja plaćanja po osnovu kredita zaključenih u toku 2017. godine sa Novom bankom a.d. Banja Luka i NLB Bankom a.d. Banja Luka (tačka 6.3.2.2. izvještaja) u iznosu od 2.314.102 KM, zbog čega su vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva manje iskazane.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se na pozicijama vanbilansne aktive i vanbilansne pasive vrši evidentiranje datih sredstava obezbjeđenja po dugoročnim kreditima u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (2.466.223 KM), odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (2.109.411 KM), prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (56.286 KM), odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (298.818 KM) i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (216.736 KM).

Neto smanjenje gotovine na dan 31.12.2022. godine iskazano je u iznosu od 102.456 KM, gotovina na početku obračunskog perioda iznosi 534.441 KM i gotovina na kraju obračunskog perioda iznosi 431.985 KM.

Bilans novčanih tokova nije sastavljen u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 22. i 25, jer su odlivi iz poslovnih aktivnosti iskazani više, a odlivi iz investicionih aktivnosti manje u iznosu od 21.736 KM.

Takođe, prilivi iz investicionih aktivnosti su iskazani više, a manje prilivi iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 56.286 KM, po osnovu naplaćenih potraživanja za refundacije naknade plate za porodiljsko odsustvo od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, jer su prihodi od finansijske imovine i transakcija sa drugim jedinicama vlasti potcijenjeni, a precijenjeni primici od finansijske imovine iz transakcija sa drugim budžetskim korisnicima.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sastavlja u skladu sa zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 22. i 25).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, prema paragrafu 15. c) i 38. MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, objelodanjeno da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, jer Opština nema značajnih neizvjesnosti u vezi sa istim.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu pisane informacije o stanju sudskih sporova na dan 31.12.2022. godine dostavljene od strane Opštine, protiv Opštine su aktivna dva sudska spora u kojima je Opština tužena strana, ukupno procijenjene vrijednosti 21.000 KM, bez troškova sudskih postupaka i zateznih kamata.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz konsolidovane finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjene su Napomene za period 01.01-31.12.2022. godine, koja pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, primijenjenim

propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i odredbe člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije koje se odnose na:

- dodatna objelodanjivanja prezentovanih pozicija finansijskih izvještaja u skladu sa paragrafom 127. (b) i (c) MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (rashodi za korišćenje roba i usluga, izdaci, potraživanja, struktura trajnih izvora i pregled sudskih sporova) i
- objelodanjivanja, za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme priznatu u finansijskim izvještajima koja se odnose na korisni vijek upotrebe ili korišćene stope amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijednosti (zajedno sa akumuliranim gubitkom usljed umanjenja vrijednosti) na početku i na kraju tog perioda, usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, koja pokazuje, povećanja, otuđenja, amortizaciju i ostale promjene u skladu sa paragrafom 88. tačke (c), (d) i e) pod i), (ii) i (ix) MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema,
- potencijalne obaveze po sudskim sporovima u skladu sa paragrafom 36, 100. i 105. MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporučuje se načelniku Opštine da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju dodatne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Revizijski tim

Ljiljana Topić, s.r.

Vladimir Grahovac, s.r.